

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 01/10/2009
Sayı : 294

10/467

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1 Ekim 2009

Son yıllarda ülkemizde artan bireysel ve toplumsal şiddet olayları nedenleriyle, "Öfke Kontrolü, Şiddetin Nedenleri, Şiddetin Azaltılması ve Şiddetin Önlenmesi" hususlarında gereken tedbirlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Fatma Şahin- Gaziantep
2. Cahit Bağcı- Çorum
3. Veysi Kaynak- Kahramanmaraş
4. Mikail Arslan- Kırşehir
5. Ahmet Koca- Afyonkarahisar
6. Muhyettin Aksak- Erzurum
7. Zeki Karabayır- Kars
8. Fatih Metin- Bolu
9. İlhan Evcin- Yalova
10. Yılmaz Helvacıoğlu- Siirt
11. Mehmet Erdoğan- Gaziantep
12. Kerem Altun- Van
13. Mehmet Cemal Öztaylan- Balıkesir
14. Selami Uzun- Sivas
15. Nuri Uslu- Uşak
16. Ali Koyuncu- Bursa
17. Osman Aslan- Diyarbakır
18. İsmail Hakkı Biçer- Kütahya
19. Abdurrahman Kurt- Diyarbakır
20. Cafer Tatlıbal- Kahramanmaraş
21. Rüstem Zeydan- Hakkari

GEREKÇE

İnsanı diğer varlıklardan ayıran en önemli özelliklerden birisi hiç kuşku yok ki, onun toplum halinde yaşama mecburiyetidir. Aynı toplum içerisinde yer alan bireyler arasında da çeşitli düşünce, fikir, değer ve kültür farklılıkları bulunmaktadır. Bu durum, kaçınılmaz bir toplumsal gerçekliktir. Toplumlari bir arada tutan ve bu farklılıklar ile uyum içinde yaşayarak, oluşması halinde problem çözmelerini sağlayan pek çok kontrol mekanizması vardır. Ancak, bütün bu toplumsal kontrol mekanizmalarına rağmen 'öfke' ve 'şiddet' modern toplumda artan bir şekilde sorun olarak varlık göstermektedir. 'Şiddet' olgusu pek çok bilim dalında ana konulardan biri olarak işlenmektedir. İnsanın şiddeti 'bir sorun çözme aracı olarak' görmesi yeni bir olgu değildir. İnsanlık tarihiyle birlikte ortaya çıkmış olan şiddet olgusu, birçok bireysel ve toplumsal öge ile birlikte karmaşık bir yapı ortaya koymaktadır. Kendini çok farklı biçimlerde gösterebilen şiddet olgusu, günümüzde gerek bireysel ve gerekse toplumsal boyutta sık sık karşılaşılabileceğimiz bir durumdur. Dünyamız, son yıllarda şiddetin giderek daha çarpıcı türlerine sahne olmakta ve insan yaşamında şiddete başvurmak problem çözme yollarından birisi olarak sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. 'Şiddet' konusunu çalışan bilim dalları, şiddetin nedenleri ve türlerini çok çeşitli (fiziksel, sözlü ve psikolojik şiddet gibi) ve karmaşık olarak göstermekte, şiddetin tek bir nedene bağlı olarak açıklanamayacağı savunulmaktadır. Günümüzde şiddet, azaltılması ve mutlaka ortadan kaldırılması gereken toplumsal bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Şiddet kişinin değerlerini, niteliklerini, kendine güvenini ve ruhsal yapısını bozucu etki yapan ve aynı zamanda insanların bir arada hoşgörü, huzur ve barış içerisinde yaşamalarını tehdit eden ve sosyal düzeni bozucu etkiye sahip bir olgudur.

Sağlıklı bir toplum hiçbir şiddet olayının yaşanmadığı, çatışmaların olmadığı bir toplum olmaktan çok, ortaya çıkan sorunların çözülebilmesi alışkanlığının ve mekanizmaların yerleşmiş ve çalışıyor olması ile ortaya çıkmaktadır. Bu süreçte en fazla önemsenmesi ve üzerinde durulması gereken nokta bireyin toplumsallaşma sürecidir. Bireyin gerek çocukluk ve ergenlik döneminde, gerekse yetişkinlik döneminde yetişmesi, kişilik ve kimlik kazanmasına katkı sağlayacak aile ve okul gibi kurumlar ile, çevre ve kitle iletişim araçları ile iletişim biçiminin sağlıklı kurulması toplumsallaşmanın gerçekleşmesi açısından son derece önemlidir. Zira, okul, aile, çevre ve kitle iletişim araçları aynı zamanda 'kolay öğrenilebilen saldırganlık davranışları'nın ortaya çıkmasına katkı sağlayan kurumlar ve mekanizmalar olarak da karşımıza

çıkabilmektedir. Şiddetin temelinde yer alan saldırganlık dürtüsü bireyin toplumsallaşma süreci içinde öğrenildiği ve kitle iletişim araçlarının da bu öğrenmeye hızlandırıcı etki yaptığı bilinmektedir.

Öfke ve şiddetin kaynağını 'dürtüler' olarak gören yaklaşımlar da sözkonusudur. 'Dürtüsellik' birçok farklı psikiyatrik bozukluğun önemli klinik özelliklerinden biridir. Günümüzde, dürtüsellüğün ölçümünde geçerli ve güvenilir ölçekler kullanılmaya başlanmaktadır. 'Öfke' de tıpkı 'agresyon', 'nörotizm', ve 'psikotizm' gibi hastalık olarak algılanmakta ve 'sürekli öfke'nin kontrolü ve dışa vurumunun engellenmesine yönelik çeşitli tedavi yöntemleri uygulanmaya başlanmaktadır. 'Bireylerin ruhsal belirtileri' üzerine ve bu amaçla günümüzde 'ruhsal tarama envanterleri' ile bireylerin 'depresyon', 'psikoid', 'paranoid' ve 'öfke' vb. durumları tespit edilebilmektedir.

Ülkemizde son yıllarda yazılı ve görsel basında günler ve aylarca gündemde tutulan şiddet olaylarının oluş biçimine yönelik ayrıntılar ve bazı TV dizilerinde yer verilen ayrıntılı şiddet sahnelerinin birey davranışı ve psikolojisi üzerinde ne tür tetikleyici etkilere sahip olabileceği hususu gözden kaçırılmaması gereken son derece önemli bir gerçektir. Bu gerçekler karşısında, özellikle son yıllarda ülkemizde artarak yaygınlaşan şiddet olaylarının nedenlerinin araştırılarak toplumsal birlik ve beraberliğimiz üzerindeki bozucu ve yıkıcı etkilerinin tespit edilmesi, azaltılması ve ortadan kaldırılmasına yönelik tedbirlerin alınması gerekmektedir. Öfke ve şiddetin kaynakları ve kişiyi şiddete iten nedenler (ekonomik, psikolojik ve sosyal gibi), risk gruplarının tespiti, öfke kontrolü, saldırganlık davranışı, şiddeti ve suçu azaltma ve önleme konusunda alınması gereken tedbirler ve bu alanda yapılması gereken eylem ve uygulamaları araştırmak üzere bir Meclis Araştırması açılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.